

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra Skyggebilleder

Citation: Andersen, H. C.: "Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831", i Andersen, H. C.: *Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831*, udg. af Johan de Mylius, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, 1986, s. 111. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-andersen01val-shoot-idm139649681876096/facsimile.pdf> (tilgået 15. maj 2024)

Anvendt udgave: Skyggebilleder af en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc. etc., i Sommeren 1831

Fugl, der *maa* quiddre sine Sange, men er han ikke en Konge-Ørn, som Mængden frygter, eller en Svale, som de blindt hen troe, ikke at turde anfælde, *maa* han ogsaa taale, at enhver Dreng, der faaer det i Sinde, tør kaste en Steen efter ham.

Havde jeg været ene her mellem Fjeldene, jeg havde da turdet græde, og der vilde da vist have vaagnet Billeder, fra Hjemmet, i mit Hjerte, der igjen havde forsonet mig med Verden. Vi løbe ned ad den steile Bjerg-Skraaning, hvor Stien slyngede sig i store Bugter; gjen-nem *»die heiligen Hallen«*, et romantisk Fjeldparti under Djerget, kom vi til den brede Landevei her i Skoven, böhmiske Bønder kjørte forbi, store stærktbyggede Stude trak Vognene, Skoven gjenlød af Øxeslag, vi kom forbi flere Brændehuggere, der under Sang og Tral-len fældede Træer. Böhmerne havde et medfødt Hang til Musik, næsten hver Bonde spiller Violin eller blæser Fløite. Dette alene gjør mig Folket kjært, thi hvem der elsker Musik, *maa* ogsaa have et aabent og godt Hjerte. Tonerne ere dog den Irisbue, der forbinder Himlen med det Jordiske. Farve, Tone og Tanke ere dog i Grunden det store *Aits* Treenighed. Det Jordiske udtaler sig i Potensen af de forskjellige Farver, og disse aabenbare sig igjen, aandigt, i de mægtige Toner, der atter gemme Nøglen til Hjertets dybeste Gjemme! det er ene Tonerne, der mægte at løse de dybe Tanke-Gaader, der tidt vækkes i vor Sjæl.

Vi kom forbi et lille venligt Huus med rødmalet Træværk og Viinranker op ad Muren; der sad en lille solbrændt Dreng, med sølvhvidt Haar, og øvede sig paa en gammel Violin, maaskee bliver denne Lille engang en stor Virtuos, frapperer Verden ved sit Spil, beundres og hædres, medens en hemmelig Orm gnaver ham alle de grønne Blade af Livets Træ.

Skoven tabte sig imidlertid mere og mere, Veien løb imellem vilde Klippevægge, en lille Flod bidrog til at give det heie Parti Afvex-ling, Vandmølle laae ved Vandmølle, hvor store Planker og Stene bleve savede igjennem; paa flere Steder fandt vi, til Overgang over Floden, kun et lille Bræt, der var uden Rækværk. Endelig traadte vi ind i den böhmiske Grændseby *»Himiskretschen«*.

Alt, rundt om mig, havde en ganske nye Character! det Hele bar et fremmed, eiendommeligt Præg; jeg seer endnu saa levende, under de gulgraae Klipper med det grønne Krat, de nettede, rødmaledede Huse, med deres Træ-Altaner, høie Trapper og Rækværker, Chri-

stus-Billedet, eller Madonna, over Døren, der, i hvor slet de vare malede, dog gav mig det Hele et interessant Anstrøg. Jeg seer endnu de mange Koner, de muntre Piger og Dreng, der stode med nøgne Fødder ved Flodbredden og trak med lange Strænger de store Brændestykker, der fløde i Vandet, op paa Land. Jeg seer den gamle guulbrune Böhmerkone ved den aabne Rude, der hilsede os i den hellige Joseph og Marias Navn. Jeg seer det underlige, brogede Billede med de friske Blomsterkrandse, der midt paa Torvet, hvor en gammel Bonde knælende læser sit Ave Marie, og hvor den smukke, unge Pige gaer forbi, neier dybt og gjør Korsets Tegn.

Det var Billedet af den hellige *Nepomuck*, Böhmernes Skytspatron, jeg her saae. Det var mig ellers ganske underligt at tænke, at jeg nu var i et Land, hvor jeg gjaldt for en Kjetter. Den catholske Kirke i Dresden med sine Ceremonier og sin Kirkemusik, flyttede mig ikke saa nær den pavelige Stol, som dette Helgenbillede i den frie Natur, og den gamle Kones catholske Hilsen.

Vi gik et Stykke langs Elben, hvor vi stødte paa østerrigske Grændse-Soldater; de sang af »den Stumme i Porticio», og den bekjendte Melodie fik mig til at drømme mig nærmere Hjemmet, end jeg her var. Tre böhmiske Roerkarle ventede med en Gondol, der igjen skulde føre os tilbage til Sachsen. Vinden blæste i Seilene; Bjerge med Skove reiste sig paa begge Sider, vi kom forbi flere, større Skibe, med Tømmer og Planker, dybt inde fra Böhmen; vi saae tæt ved Elbbredden et stort Steenbrud, der har Interesse især for Danske, da der her skal være brudt Stene til *Christiansborg Slot*. Ikke langt herfra reiste sig, ud over Stien, der løb langs med *Elben*, et Fjeld, der i Afstand, af Naturen, dannede ganske forunderligt, *Ludvig d. XVI* Büste, og havde ogsaa Navn herefter; der var det hele Udtryk i Ansigtet, og den store Alonceparyk hang rundt om det kæmpernæssige Hoved; kom man tæt under Klippen, da blev det Hele utydeligt, og man saae kun de vilde Fjeldstykker oven paa hinanden, med grønne Buske i de dybe Kløfter.

Ved *Schandau* stege vi i Land, for samme Aften at være i *Dresden*; men vi havde endnu et Fjeldparti at besøge, det bekjendte *Lilienstein*. Lodrette reiste sig de stolte Klippeblokke, vi stode alt ved deres Fod, under de gamle Linde, der ogsaa tilbød deres Skygge for *Friedrich II*. En Mængde Fodstier krydsede hinanden, snart sank vi ned i det dybe Sand, snart maatte vi stige næsten lodret op af Trin, der vare huggede